szemben 2014-ben Magyarországon már nem csökkent a gyógyszerkassza költségvetésbe betervezett összege és a közelmúltban enyhültek a vaklicit szabályai is. A kutatás-fejlesztésben élen járó hazai gyógyszergyártók számára fontos és örömteli kormányzati intézkedést jelent, hogy a kutatás-fejlesztésre fordított kiadások tartósan leírhatóvá váltak az ágazati különadók terhére. Bizakodásra ad okot, hogy az Európai Unió és ezzel együtt a magyar kormány is konkrét célokat fogalmazott meg a K+F ráfordítások növelése érdekében az EU globális versenyképességének erősítéséért. Ezzel összhangban áll a Nemzeti Kutatás-Fejlesztési és Innovációs Stratégia célkitűzése, hogy Magyarország 2020-ra a GDP-arányos K+F ráfordításokat 1,8 százalékra, 2030-ra pedig 3 százalékra növelje. A hazai vállalati kutatás-fejlesztési kiadásokban már jelenleg is vezető szerepet játszik a gyógyszeripar. A Századvég Gazdaságkutató által vizsgált négy nagy hazai gyógyszergyártó 2012-ben több mint 62 milliárd forintot fordított kutatás-fejlesztésre, amely a nemzetgazdasági átlag nyolcszorosának felel meg, és EU-s szinten is magasnak mondható.

Az innovatív termékek legnagyobb felvevőpiaca, az Amerikai Egyesült Államok szabadalmi hivatala 2011-ben 146 olyan szabadalmat ítélt meg, amelynek legalább egy magyar feltalálója volt. A 146 szabadalom harmada mindössze két világcég magyar leányvállalatától, a GE-től és az Ericssontól származott; de a felének is mindössze hét nagyvállalat volt a kérvényezője: az említett GE-n és Ericssonon kívül az Egis, a Richter, a Sanofi, valamint a Nokia és a Knorr-Bremse, ami további megerősítése a hazai gyógyszergyártók kiemelkedő innovációs tevékenységének *(Amerikai Kereskedelmi Kamara Rövid Állásfoglalás, 2012).*

A szellemitulajdon-intenzív ágazatok gazdasági súlyára és foglalkoztatottságban játszott kiemelkedő szerepére mutat rá a brüsszeli Belső Piaci Harmonizációs Hivatal és az Európai Szabadalmi Hivatal nemzetközi összehasonlító tanulmánya is, amely az iparjogvédelmi ágazatoknak a GDP-hez és a foglalkoztatottsághoz való hozzájárulását vizsgálta tagállamonként és az Európai Unió egészében. E szerint Magyarországon a szellemitulajdon-intenzív ágazatok gazdasági súlya és foglalkoztatottsága jóval az uniós átlagon felüli: a GDP 45,1 százalékát biztosítják és a foglalkoztatottság 27,2 százalékát adják.

Az eredményes kutatás-fejlesztés nem szabad döntés, hanem létkérdés egy gyógyszergyár számára, hiszen az új termékekkel biztosítható a folyamatos növekedés. Az Egis fejlődésében kulcsfontosságú lépés volt vállalatunk alapító vezérigazgatójának, Balla Sándor gyógyszerésznek azon döntése, hogy a gyártás mellett az exporttal, valamint a kutatás-fejlesztéssel bővüljön a vállalat tevékenységeinek köre. Ez utóbbiban már több mint nyolc évtizedes tapasztalattal rendelkezünk, és meggyőződésem, hogy következő száz évünk sikereiben is a méltán világhírű magyar innováció fog főszerepet játszani.

Az Egis székhelye

Zalai Károly

Évszázados felelősséggel az egészségért – Richter Gedeon Nyrt.

Dr. Zalai Károly 1974-ben végzett a SOTE Gyógyszerésztudományi Karán, azóta a Richter Gedeon Nyrt. munkatársa. 1981-ben védte meg gyógyszerészdoktori címét. A Mikrobiológiai Kutató, majd Biotechnológiai Kutató Laboratórium vezetője 1985–1995 között. Tudományos főmunkatárs 1995-től 2001-ig, majd a Társaság PR és szakmai kommunikációs tevékenységéhez kapcsolódva PR-főmunkatárs napjainkig. 1994 óta a Magyar Gyógyszerészi Kamarában vezető tisztségeket tölt be, jelenleg a kamara főtitkára.

Magyarország egyik legversenyképesebb iparága, a gyógyszeripar alapjait 1901-ben Richter Gedeon gyógyszerész rakta le. A több mint 110 éves múltra visszatekintő magyar gyógyszeripar minden szempontból a nemzetközi élmezőnyhöz tartozik. Hazánk ipari hagyományainak egyik legfontosabb hordozója, emellett hagyományosan kiemelkedő szerepet tölt be nemzetgazdasági hozzájárulásával az ország nemzeti jövedelmének megtermelésében, exportjában és a magyar lakosság korszerű egészségügyi ellátásában.

A Richter magyarországi központú, innovációra épülő, specializált multinacionális gyógyszercég. A magyar irányítású Richter tevékenysége vertikálisan integrált: gyógyszergyártással, kutatás-fejlesztéssel, kereskedelemmel, valamint marketinggel foglalkozik. A Richter célja, hogy folyamatosan korszerű készítményekkel álljon a lakosság gyógyításának szolgálatában és tevékenysé-

gével hozzájáruljon az emberi élet minőségének javításához. Kiemelten fontosnak tartja a társadalmi felelősségvállalást, hiszen a Társaság stratégiájában a környezetvédelem, a gazdasági és szociális környezet fenntartható fejlődése alapvető szempont. A több mint 110 éves múlttal rendelkező Richternek az anyavállalat mellett öt országban működnek termelő és fejlesztő leányvállalatai, termékeit saját piachálózatán keresztül a világ csaknem száz országába juttatja el. Közel 12 000 főt foglalkoztat, árbevétele 2013-ban meghaladta az 1,18 milliárd eurót.

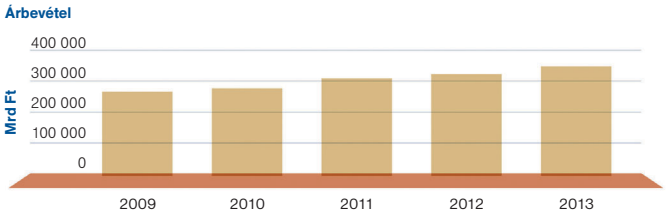

A Richter Csoport árbevételének alakulása, 2009–2013 (Mrd Ft)

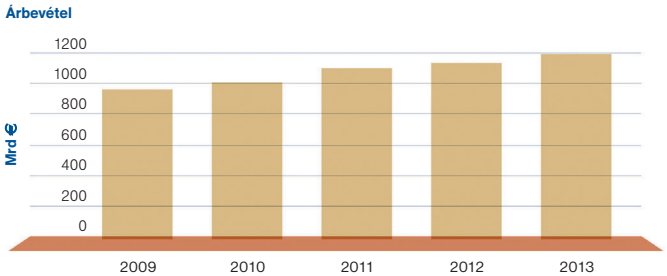

A Richter Csoport árbevételének alakulása, 2009–2013 (Mrd EUR)

Több mint 200 féle gyógyszert gyárt a Richter, termékei között originális, generikus és licenckészítmények egyaránt megtalálhatók, amelyek szinte valamennyi terápiás területen kínálnak hatékony, korszerű és elérhető árfekvésű gyógymódot. Kivételes figyelmet fordít a központi idegrendszerre ható, továbbá a szív- és érrendszeri, az emésztőrendszeri készítmények, az izomlazítók, valamint a nőgyógyászati termékek fejlesztésére és gyártására.

Fókuszban a nőgyógyászat

A Richter számára a nőgyógyászati terápiás terület kiemelkedően fontos. A Társaság egyedülálló, több évtizedre visszanyúló tapasztalattal rendelkezik ezen a területen: az első szteroidkísérleteket maga az alapító, Richter Gedeon gyógyszerész végezte. A fejlesztéseknek köszönhetően ma már mindazon vállalatok közül, amelyek világszerte nőgyógyászati termékekkel foglalkoznak, a Richter rendelkezik az egyik legszélesebb termékválasztékkal (fogamzásgátlók, sürgősségi fogamzásgátlók, hormonpótló és gombaölő, valamint mióma kezelésére szolgáló készítmények). Fontos mérföldkő volt a svájci PregLem gyógyszeripari vállalat felvásárlása, mellyel a nőgyógyászati vonalon is az originális kutatási területre lépett be a Richter, olyan készítmények terén, ahol jelentős kielégítetlen orvosi igény mutatkozik, mint például a miómák, valamint az endometriózis kezelése. A német Grünenthal GmbH fogamzásgátló termékpalettájának megvásárlásával a Richter Csoport tovább fokozta jelenlétét a nyugat-európai piacon, egyedülálló lehetőséget biztosítva nőgyógyászati üzletágának további bővítésére. Ezek a stratégiai lépések jól kiegészítik a vállalat eddig is széles körben elismert nőgyógyászati tevékenységét, hiszen így már minden korosztálynak kínál korszerű terápiás megoldást. Az Amerikai Egyesült Államok piaca szintén fontos a Richter nőgyógyászati készítményeinek exportja szempontjából, a Társaság hatóanyagokat, valamint késztermékeket is nagy mennyiségben szállít az USA piacára.

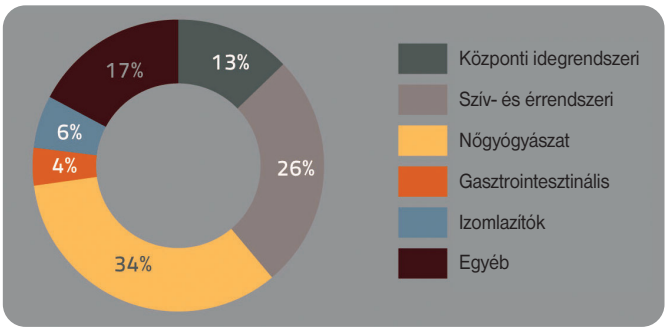

Termékek megoszlása terápiás területenként (2013)

A Richter 1000 fős kutató-fejlesztő bázisával a közép-kelet-európai térség legjelentősebb gyógyszerkutatási központja. Az originális kutatás (központi idegrendszer, nőgyógyászat) mellett generikus készítményfejlesztéssel és biotechnológiával foglalkozik. Az originális kutatás tekintetében a Richter az innováció, a technológiai színvonal, és a gyorsaság hármasára helyezi a hangsúlyt. A közép-kelet-európai régióban a Richter költ a legtöbbet kutatás-fejlesztésre: árbevétele több mint 10 százalékát, 2013-ban közel 42,0 milliárd forintot.

Biotechnológia a jövő útja

Egy hosszú távon gondolkodó vállalat számára létkérdés az olyan új területeken való jelenlét, melyek a jövőben kitörési pontokat jelenthetnek: a gyógyszeriparban ilyen a biotechnológia. A klasszikus fermentáció terén az elmúlt 50 évben felhalmozott tapasztalatokra, valamint molekuláris biológiai tudásra alapozva 2006-ban hozta meg a vállalat azt a stratégiai döntést, miszerint megkezdi a biotechnológiai gyógyszerek fejlesztését és gyártását. 2007-ben Németországban a Helm AG-vel közösen megalakult a Richter-Helm Biologics, a biotechnológia bakteriális ágára specializálódott, rekombináns fehérjéket előállító korszerű üzem, amely kutatás-fejlesztési, laboratóriumi és félüzemi kapacitásokat ölel fel. 2008-ban a Richter elindította azt a közel 25 milliárd forintos beruházást, melynek keretében biotechnológiai úton előállított gyógyszeripari termékek fejlesztésére és gyártására szolgáló üzemet épített Debrecenben, mintegy 120 új munkahelyet hozva létre. A Társaság célja egy olyan komplex és versenyképes termékvonal létrehozása, melynek segítségével magas hozzáadott értéket képviselő készítményekkel bővítheti hazai és nemzetközi termékportfólióját.

Társadalmi felelősségvállalás

A Richter számára mindig is különösen fontos volt a társadalmi környezet, amelyben működik. Vezető magyar gyógyszergyártóként és munkaadóként felelős a társadalom egészéért, valamint a lakossággal folytatott párbeszéd fenntartásáért. A Richter ezért számos egészségügyi, tudományos, oktatási és környezetvédelmi kezdeményezést támogat és szervez, az egészség, illetve az életminőség fejlesztését hirdető küldetésének megfelelően. Jelentős anyagi támogatást nyújt egészségügyi intézményeknek és betegszervezeteknek, valamint meghatározó szerepet vállal a lakosság

egészségének megőrzésében is. Az Egészségváros rendezvénysorozattal – mely ingyenes, egész napos szűrőprogram a prevenció jegyében – 2009-ben egyedülálló kezdeményezést indított országos útjára. A diákok tudományos érdeklődésének felkeltése érdekében, a természettudományokhoz kapcsolódóan több hazai és határon túli iskolai programot támogat a középiskolai kémiaoktatás terén csakúgy, mint az egyetemeken. Számos, természettudományos képzést nyújtó egyetemmel speciális együttműködési megállapodást kötött az ott folyó kutatási és oktatási tevékenység támogatására. A kiemelkedő eredményt elérő egyetemi hallgatók számára ösztöndíjat biztosít a Társaság által létrehozott „Talentum Alapítványon" keresztül, valamint a tehetséges középiskolások támogatását is prioritásként kezeli.

Nemzetgazdasági hozzájárulás

Mint az egyik legnagyobb foglalkoztató, hazánkban közel 5000 főnek ad munkahelyet közvetlenül, a beszállítói körén keresztül pedig további 10 000 embernek. Az 1901-ben alapított Richter az egyetlen olyan hazai, a nemzetközi piacokon is meghatározó gyógyszercég, amely külföldi szakmai befektető nélkül, magyar irányítással működik. Ennek megfelelően a vállalatvezetés a döntéseket a magyar nemzetgazdaság érdekeit szem előtt tartva hozza meg. A Richter Magyarországon folytatja kutatási tevékenységét, itt valósít meg beruházásokat, fizet adót. A külföldi piacokon megtermelt nyereségét is belföldön forgatja vissza, ezzel jelentősen hozzájárulva hazánk versenyképességének növeléséhez. A Richter nemzetgazdasági hozzájárulása 2012-ben összesen több mint 84 milliárd forintot tett ki osztalék, adók, beruházások, valamint kutatás-fejlesztési ráfordítások formájában. Árbevételének több mint 90%-a exporttevékenységének eredménye: 2013-ban 1078 millió euró.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Beruházás	17,8	16,6	21,1	16,4	24,8	23,9
K+F (originális kutatás)	17,1	18,0	23,4	25,5	24,5	32,6
Adók, járulékok	21,0	22,2	24,6	23,7	22,2	24,5
Összesen	55,9	56,8	69,1	65,6	71,5	81

A Társaság nemzetgazdasági hozzájárulása (Mrd Ft)

„Ma Magyarországon talán a legnagyobb kihívást a cégek számára a rendkívül erős árverseny jelenti, miközben folyamatos a költségcsökkentési kényszer. Egyre több cég ismeri fel azt a tényt, hogy alapvető változtatásokat kell végrehajtaniuk ahhoz, hogy életben tudjanak maradni a piacon. Egy vállalat stratégiájában elengedhetetlenül fontos az innováció, nemcsak a termékek és a szolgáltatások szintjén, hanem az egész cég működésére kiterjedően.

Köztudott, hogy a gyógyszeripar az egyik leginkább kutatásigényes iparág, éppen ezért úgy gondolom, kiemelt figyelmet kell fordítani a K+F tevékenységre, melynek során egyedülállóan magas szellemi hozzáadott értéket teremthetünk az ország számára, ami a versenyképesség megtartásának és növelésének egyik meghatározó eleme. Fontos megjegyezni, hogy az a cég tud sikereket elérni, ahol kiemelt figyelmet fordítanak a folyamatos innováció mellett a társadalmi felelősségvállalásra, valamint a fenntartható fejlődésre is. Ahhoz, hogy Magyarország egyfajta innovációs bázisként legyen ismert a világban, határozottan kell fellépnünk a gyengeségeink kiküszöbölése érdekében, és arra a nem kevés területre kell építenünk, ahol versenyképesek vagyunk" – mondta Bogsch Erik, a Richter vezérigazgatója.